

Для Нашого Добра

написав

ВОЛОДИМИР КОССАР

1944

Виннипег

Манітоба

ВОЛОДИМИР КОССАР

ЗМІСТ:

1. Чому пишу до вас?
2. Читайте.
3. Пишіть ви.
4. Наш початок.
5. Що було даліше.
6. Люди, які не в силі слухати других.
7. Самолюбн.
8. Які наслідки?
9. Лінші — гірші.
10. Співжиття між собою.
11. Котрі з нас "ми".
12. Будьмо уважні до других.
13. Не кажім, що хтось "не варта".
14. Думай, що другому треба.
15. Признання — підхліблювання.
16. Признання, це гордість людини.
17. Дайте виговоритися другим.
18. Людина вважає себе важною.
19. Вчімся з приміру.
20. Не сперечайся.
21. Спокій і рівновага — оплачується.
22. Числися з думкою другого.
23. Як я поступив.
24. Не дорікаймо — а змінім наш спосіб.
25. Не знайшов чого глядів.
26. Забув важне — злакомився на мале.
27. Пригадай йому!
28. Як зацікавлювати других.
29. Нарікання не допоможе.
30. Горбатого й могила не поправить.
31. Треба усміху.
32. Не починай від різниць.
33. Балакунн.
34. Починай від завтра.
35. Учімся!
36. Щадіть.
37. Ще слово.

ЧОМУ ПИШУ ДО ВАС?

Через довгі роки моєї організаційної приналежності — а головню від часу коли я став головою організації, якої Ви є членом, — я відчував потребу особисто познакомитися зо всім членством. На жаль моє заняття не дозволяло мені цього зробити. Лиш частинно, з нагоди Конференцій, Зїздів та рідких відвідин Філій, я міг особисто познакомитися з деякими членами й членками.

В 1943 році, як Вам уже мабуть відомо, я рішнв увесь мій час відати праці для Українців і нашої організації. Мені здавалося, що з тією хвилию я зможу моє бажання — особисто пізнати все наше членство — скоро здійснити. На жаль, вже минуло кілька місяців, а я все таки ще не є в силі предвидіти моїх відвідин до місцевостей, де живе членство УНО, де живеєтє ВИ. Однак маю велику надію, що мої обовязки в КЕ і в КУК дозволять мені це зробити. Вірити хочу, що Господь позволить мені відвідати всі наші Філії, відділи й гуртки, і я зможу познакомитися і з тими, з якими я ще не міг до цього часу познакомитися. Коли це станеться, довідаєтєся в скорому часі.

Ви звикли мабуть ходити на сходини членства Філії УНО, чи других братніх

організацій. Ви там нераз слухали, як секретар читав обіжники КЕ. Часто лучалося, що на таких сходинах порушувалося багато місцевих організаційних справ. Це забиравало багато часу. На тих сходинах також читано обіжники КЕ. Вони були довгі, бо порушували кілька справ. Їм довго сиділи на зборах і відчували втому. Можливо, що обіжників уважно не могли слухати ...і що зміст їх не запам'ятали собі повністю.

Пишучи ці слова — думав, що вони відійдуть до членів і членок у формі обіжника й будуть перечитані на сходинах членства. Однак я змінив свою думку й це письмо не буде обіжником. Воно дійде до Вас іншою дорогою і буде моїм листом до Вас. Чому ж так?

* Перш за все, воно є довге і забере досить часу на перечитання його.

* Воно не є написане на це, щоб його перечитати й положити в акти секретара, чи до архіву.

* Воно подає певні поради, які кожний і кожна з нас могли б запам'ятати.

* Не лише запам'ятати, але старатися поступати так і додержати цих порад.

І тому це письмо висилається до Вас, особливо для Вас.

ЧИТАЙТЕ

Перечитайте це письмо в вільній і спокійній хвилині. Не читайте його серед шуму й гуку. Читайте, роздумуйте над написаним і міркуйте, чи добрі ці думки. Роздумуйте, чи корисним буде для Вас перевести їх в життя. Хочу вірити, що це письмо допоможе Вам не лише в організації, але і в особистому житті. Воно може Вам і там, де працюєте. Воно може Вам і поза домом та працею.

Прийміть це письмо, як письмо людини до людини. Забудьте на хвилю, що ця людина, яка пише ці слова до Вас, це голова організації, якої Ви є членом чи членкою. Забудьте в часі читання, що Ви може особисто й не знаєте мене, а я Вас. Уявіть собі, що я сиджу з Вами в Вашій хаті та говорю до Вас. Уявіть собі, що я говорю до Вас, а Ви слухаєте мене.

Само собою, що в часі мого говорення до Вас могла б вивязатися дискусія. Прийшли б запити, відповіді, пояснення. Справи, які зачіплено, стали б ясніші й більш зрозумілі.

На жаль, у часі, як будете читати ці слова, мене не буде між Вами. Щоб це не сталося, я прошу Вас, зробити мені одну ласку. Вона невелика і я вірю, що Ви мою просьбу виконаєте. Про що я Вас прошу?

ПИШІТЬ ВИ

Бачите, мені забрало багато часу на писання цих слів. Не лише часу багато страчено на це, але й думання, міркування. Нераз, поки людина одно речення, одну думку спише на папері, забере багато і часу й труду. Вас прошу про дві справи. Вони невеликі і не візьмуть Вам багато часу й труду. Ось вони:

1. Перечитайте це письмо, запам'ятайте собі його зміст і від слідуєчого дня піchnіть те, що там сказане, переводити в життя. Деякі місця читайте два, три рази. Таким способом запам'ятаєте їх скорше.

2. Повідоміть мене листом, що Ви перечитали це письмо та напишіть (як хочете), що Ви думаєте про це.

Коли Вам тяжко писати — то напишіть коротко, що “одержав Ваше письмо й читав його”. Я такою відповідею буду також дуже вдоволений. Ваших кілька слів, буде доказом мені, що Ви не погордили моїм словом і моїми порадами. Не бійтеся, що Ваше письмо не вироблене. Не бійтеся, що не можете на папері написати те, що Ви думаєте. Я Ваше письмо перечитаю і зрозумію Вас. Попробуйте перший раз за час Вашої приналежності до УНО написати мені кілька слів. Я вже нераз писав в обіжниках до Вас. Покажіть листом написаним Вашою

власною рукою, що Ви мною інтересуєтеся. Яж така людина як ВИ. Я також, так як всі другі люде, буду тішитися, що Ви даєте мені нагоду говорити до Вас. Але я також буду тішитися, що Ви говорите мені про себе.

Отже прошу Вас написати мені в листі кілька слів. Ваша відповідь буде мені захоотою і великою заплаатою. Дякую Вам з гори за Вашу ласку.

НАШ ПОЧАТОК

В житті одної людини, як і в житті одної родини, час від часу лучаються попри веселі хвилі також і такі хвилі, які спричиняють журбу й клопіт. Коли таке станеться, люде стараються позбутись того клопоту. Вони роздумують над причинами його, усувають ті причини й наступає спокій. Нормальне життя продовжується дальше.

Це саме стається в житті гурту людей, який зємо організацією. Нераз таких клопотів є більше й вони стаються частіше. Різні є причини, ізза яких такі організаційні клопоти повстають. Однак є певним, що через них терпить організація й терпить членство. Їх працездібність зменшується. Членство траить охоту до праці. Сама організація слабне. Заряд організації, який повинен сповняти ролі батьків у родинному жит-

ті, мусить найти способи, як позбутися тих клопотів.

В цьому письмі торкаємося цієї болючої сторінки, цебто тих клопотів. Не будемо наводити багато причин, ізза яких настає таке ослаблення або непоширювання організації. Всеж таки, поки застановимося над причинами, які шкодять гармонійному співжитті людей, пригадаймо собі дещо з минулого.

Члени, які належать до організації вже довгі роки, напевно пригадують собі дуже добре життя членів у початках. Було захоплення, інтузіязм і любов. Члени любили себе взаємно — піддержували себе. Один другого шанував. І тому не було дивним, що такі члени творили організацію, яка хоча й не була великою числом, однак чулася і була **сильною**. Прочі українські громадяни гляділи на неї з увагою. Одні дивилися з пошаною й любили її. Другі не дуже її любили, а були й такі, що її ненавиділи.

Чому воно так було? Ви і я знаємо, що початок нашої організації дали повоєнні імігранти. Вони приїхали в нове, чуже їм життя. Чулися осамітнілими. Вишукували один — другого, одна — другу. Сходилися, радилися й завязувалися осередки організації. Щораз то більше прибувало членів. Відтак приступали до організації також і старші, передвоєнні імі-

гранти. Ряди наші стали рости. Так повстали УСГ, УНО, ОУК, МУН. Заїснувала наша преса й другі установи.

ЩО БУЛО ДАЛЬШЕ

Люде почали жити з собою, почали себе пізнавати. Показалося з часом, що деякі з нас могли більше часу й праці дати для організації, другі менше. Ту різницю побачили деякі члени. Вони почали дорікати тим менше заінтересованим. І тут власне був початок клопотів. Не вміючи задержати такту й рівноваги духа, деякі з членів почали ставити за великі вимоги до тих, які щойно приступили до організації, або ще не були достатньо підготовлені до такої праці. Робили це інтузіясти тому, що числили на свідомість члена та на високі ідеї, які поставлено в основу організації УНО. Ті інтузіясти в своїм захопленні забули за людську вдачу. Через це знеохочували тих менше активних членів. Апелі й кличі ще не ділали на них. Вони мабуть і не розуміли їх.

І ставалося часто, що ті, які звертали зо шляху організації, зазнавали багато докорів з боку інтузіястів. Ті докори, ті нарікання, робили щораз то більшу прирву... В кінці він чи вона відходили — організація тратила працівників....

Інтузіясти, не збагнувши причин байдужності таких членів, мимоволі робили помилки. Вони не застановилися, чи причини, які викликували байдужність, були слушні чи неслушні. Замість застановитися над тими причинами, наші члени часом дуже суворо поступали з менше активними або з відставшими від організації членами. Таке наше поступовання робило ще більше зло. Відступивший член чув ще більший жаль. Він бачив пониження своєї особи й ставав щораз то більшим противником (опонентом) нашої організації. В нас не було батьківського виrozumіння... Не памятано, що заблудивший син, чи дочка можуть повернутися в дім батька свого й стати знова радістю цілої родини...

ЛЮДЕ, ЯКІ НЕ В СИЛІ СЛУХАТИ ДРУГИХ

Те, що до тепер було сказано відноситься до тих людей, які були недостатньо підготовлені до організаційного життя, або з якими другі члени не повелися якслід. Однак, між тими, які вийшли з нашої організації були й такі, яких натура, їх „я”, бунтувалася проти цього. З другої сторони самій організації було тягарем мати їх у себе. Таких членів, слава Богу, наша організація мала дуже мало. Вони не є з нами ізза інших причин.

Маємо на думці тих, які не хочуть підпорядкуватися організаційному житті. Все, що накладає таке життя — статут і регулямін — викликає в них бунт. Вони не хочуть признати установленого порядку й підчинення, без чого більший гурт людей не може існувати. Вони виступають проти всього і всіх, якщо це не по їх смаку. Вони хочуть, щоб другі те робили, що вони кажуть. Самі, однак, не хочуть повинуватися більшості або статутіві. Такі люде, це сини й дочки бунту. Вони кажуть, що самі все знають, і що треба все робити по їхньому.

Ці люде за скоро знайшлися в рядах організації. Вони ще не пізнали основ гуртового - громадського життя. Їм треба ще якийсь час вчитися... Їм треба казати, що свобода не значить, що їм вільно робити це, що їм хочеться. Ні! Це не є правдива свобода. Це фальшива, це шкідлива свобода. Їм треба казати, що **правдива свобода є та свобода, коли чоловік є вільний робити те, що повинен.**

Доти, доки ці люде не навчаться цього, їм немає місця в організації.

САМОЛЮБИ

Є ще й такі люде, що називаються **самолюб**и. Вони лише ізза цього самолюбства дісталися в ряди організації. Також були такі, що з різних причин поки-

нули інші організації й вступили до УНО. Деякі з них вступили по ширості й широко працюють у нас. Деякі однак вступили, щоб „показати” колишнім приятелям, що й вони щось знають. З тих не багато причинилося до успіху і в нас. Це були також самолюбви. Вони, вступаючи до гуртового життя, сподівалися лише одного, а це користі для себе. Головно користі матеріальної або почесней. Їм не ходило про користі цілого гурту. Вони мали виключно на увазі лише свої власні користі.

Не знайшовши цього в організації, вони були розчаровані в своїх намірах. Вони побачили, що організація — це не місце для них. До того всього, коли ця організація ще почала жадати від них праці, жертв і труду, вони остаточно рішили вийти з неї. Самолюбство їх було сильніше за ідеї, які організація голосила. Самолюбство та скупарство — перемогли ідею.

Самолюбство тих людей не дало добра для організації. Воно не дало їм приятелів. Воно не дає їм також і щастя родинного. Жінка не виказує привязання й любови до самолюбного чоловіка. Чоловік не має привязання до самолюбної жінки. Діти не виказують любови до самолюбних родичів. Ці діти відчують в молодому або старшому віці, що само-

любні батько чи мати — це не є їх приятелі. Вони відчужаються від них. Вони, полишені батьком чи матір'ю від Церкви, від організації й від Рідної Школи, не лише відчужаються від них, але відчужаються від свого народу... Дуже рідко з таких дітей виростають добрі громадяни. Діти, стративши віру до тата чи мам, не зазнавши родинного тепла, страять віру в народ і церкву, з яких вийшли. Вони будуть неначе вівці без пастиря. Без опіки, вони призначені на страгу...

Так як людина не може існувати без Бога, без церкви, так само вона не може жити без приятелів. Організація — гурт людей — це збір приятелів. Самолюбіві тяжко виконувати обов'язки в церкві й організації. Але він не є пропавшим! Він може звернути на добру дорогу. Він може стати цінною людиною! Коли схочемо, поможемо йому в тому....

ЯКІ НАСЛІДКИ?

Свідомо згадую тут такі явища! Чи не були вони і в Вашій місцевості, в Вашій Філії? Чи не відбилися й на Вас? Чи не відчували й Ви, що через страту одного, другого члена чи членки — Ви самі терпіли?

Страту ми понесли не лише через убуток члена чи членки! Далеко більшу

страту ми нанесли організації тим, що через відхід члена чи членки від нас, ми насторожили проти себе ще й других Українців. Цебто, що другі Українці, які могли стати в наші ряди, гляділи на нас з підозрінням. Вони думали собі, що щось там “не тее”, коли член відпав. Вони не думали, що може є щось “не тее” з тим членом, що вийшов з УНО. Вони не брали й не візьмуть в оборону організації! Вони поставилися й поставляться за тим “покривдженням” членом. Вони це зроблять навіть і тоді, коли той член і не був покривдженням. Така є вже вдача людська й треба з нею числитися.

ЛІПШІ — ГІРШІ

Були випадки також, що члени виступали з УНО під намовою противників. Найчастіше однак, як вже згадано, причиною занедбування, а навіть покидання було це, що нераз ділено членів. Часто було можна чути від члена: “ось той ліпший член, а той гірший.” Таке говорення було в основі неправильне. Всі члени повинні бути рівні. Тих, яких означувано “гірший”, треба було навести на дорогу “ліпшого”. А так ставалося часто, що ліпшого не поліпшено, а з гіршого зроблено ще гіршого. І той гірший взагалі перестав інтересуватися організацією.

Отже не ділім себе. Кожний з нас нехай дає це, що може дати. Один працю, другий час свій, третій ум-розум свій, четвертий матеріальну поміч і т. д. Хай кожний член щось вкладає в свою організацію. Тоді не буде між нами ні ліпших, ні гірших. Тоді будуть всі члени дійсними членами, членами УНО Канади.

СПІВЖИТТЯ МІЖ СОБОЮ

В цьому письмі застановимося лише над найважнішою одною причиною. Це є, здається мені, **співжиття людей між собою**. Бож ніхто інший, а люде творять організацію. Люде, які творять організацію — цебто члени — повинні пізнати способи зискання прихильності одної особи до другої. Вони повинні пізнати способи думання других. Пізнавши це, вони оздоровлять себе й організацію. Вони не лише зроблять її вповні активною, але й поширять її. Організація буде рости, кріпшати.

Часто робимо свому братові по організації прикрість через невирозуміння. Часто не трактуємо його уважно. Часто легковажимо його. Нераз, легковажучи його, не даємо йому ніякої відвічальної ділянки в організаційній праці. Таким поступованням його амбіція подразнена. Він чується покривдженим. Починає уникати членів. І так поволі він відчужуєть-

ся від організації, від членів і перестає навіть учащати на підприємства. З часом — за рік, два — і його не стає між нами...

Чому ж так сталося? Хто винен, що той член, який кілька років тому був активним, працьовитим і жертвенним, став з боку. Хтось або щось завинило в цьому. Десь була причина, що ця людина відійшла, бо ж нічого не стається без причини.

КОТРІ З НАС Є “МИ”

Ми повинні глядіти за тими причинами й усувати їх начас.

Хто то є ті “ми”, що мають за цим глядіти? Ніхто інший як ті з поміж нас, що можуть ширше дивитися на світ Божий, на людей і все, що діється довкруги них. Ті, які відчують на собі відвічальність і розуміють, що вони є **піонерами** піднесення наших людей з нижчого на вищий ступінь. Ті, які розуміють, що кожна година їх благородної праці в нутрі організації — це вклад у будову освіченого, свідомого українця. Кожний і кожна з нас повинні бути тими “ми”.

БУДЬМО УВАЖНІ ДО ДРУГИХ

Найчастішою причиною зменшення активності члена є, що не ставилось до нього **з увагою**. Кожна людина думає в першій мірі про себе. Кожна людина бачить у собі ліпші сторони, як у свого су-

сіда. Кожний і кожна жадають, щоб і другі до неї так ставилися. Кожний з нас, незалежно від того чи він є фермером, робітником, кравцем, лікарем, адвокатом, чи навіть президентом держави — всі ми любимо, щоб нас другі хвалили! Всі ми любимо, щоб з нами числилися другі. Чи не є правдою ось така річ:

Ми, члени організації, фотографуємося. Фотограф приносить готовий образок. Ми дістаємо його в наші руки. Когож я буду шукати на тім образку? Себе. Кожний і кожна з нас глядять на себе. Ми зацікавлені собою. Доперва надивившись на себе, ми також оглядаємо другі обличчя. І що стається? Як я не вийшов добре на тім образку, я не замовляю його. Мені ціла знімка не цікава, бо мого лиця не видно добре. Чи не правда, що так воно є? Чи може хто сказати з нас, що він чи вона дивився спершу на других, а доперва в кінці на себе. Ні! Це не стається! Я себе люблю спершу і хочу, щоб люди, з якими я працюю в організації, так до мене ставилися.

Коли член побачив, що другі достаточного не цінили його, його це боліло. Коли член завважає, що його легковажив голова й секретар, його любов до себе самого була дуже діткнена. Його амбіції, його "Я" були подразнені. Він поволи відчужувався від них. Остаточно відій-

шов, шукаючи за такими, що будуть до него краще відноситися.

НЕ КАЖІМ, ЩО ХТОСЬ “НЕ ВАРТА”

Ми ніяк не поможемо ні собі, ні організації, коли скажемо, що той член “не варта” був того, щоб на нього звертати було більше уваги. Або, що той член самолюб. Або, що той член за багато жадав від заряду чи прочих членів. Або, що ми всі повинні однаково працювати, бо так сказала Краєва Екзекутива, чи Краєва Конференція, чи загальні збори Філії. Ні! Таким способом ми не відзискаємо для праці менше активних членів, ані не привернемо назад тих членів, які відійшли від організації. Ми таким поведінням можемо стратити ще більше членів.

Одинока рада й одинокий лік на це — ось що:

Ви і я можемо знайти за кілька місяців більше приятелів, чим ми їх здобули за минулі роки, коли ми пічнемо інтересуватися другими.

ДУМАЙ, ЩО ДРУГОМУ ТРЕБА

Я, як член організації, повинен бути заінтересований в других членах. Я повинен пам'ятати, що другий член організації так само любить себе, як і я.

Словом, я повинен показати на кожному кроці заінтересовання другими членами. Я буду мати усміх у другого члена тоді, коли я зможу зрозуміти його погляд на якусь справу, а рівночасно не спущу з ока мого власного погляду. Коли я не заінтересований в других людях, а лише в собі самім, то в першій мірі шкоджу самому собі, а також і кривджу других.

Я, в відношенні до других, повинен думати, що їм треба, а не про те, що мені треба.

У відношенні до других людей, я повинен пам'ятати, що другі люди не заінтересовані мною, чи нами, але, що вони є звичайно заінтересовані виключно собою.

Чи не тому член став менше активним, що йому ніхто за його працю не дав признання?

Чи не тому член перестав ходити до організації, що в своїй організації не знайшов ні одного члена, перед яким міг висловити свої болі й клопоти?

Чи не тому ми не придбали нових членів, що ми не мали часу слухати нечленів і інтересуватися ними?

Чи не тому остало мало членів в нашій місцевій організації, що ми любили сперечатися?

Чи не тому на кількох із нас **упав цілий тягар праці організації**, що ми не числилися з опінією других?

Ось такі питання приходять нам, коли задумуємося над життям людини та над життям організації. Як Ви, або я зможемо в житті своїм мати приятелів, так Ви або я будемо також мати приятелів в організаційному житті. Як хтось з нас не вміє мати приятелів особистих, як ми, як члени, не вміємо знайти приятелів для організації, то річ ясна, що щось є з нами в непорядку. Треба знайти це й позбутися того, що шкодить нам особисто, в організації, при роботі й усюди на кожному місці.

ПРИЗНАННЯ — ПІДХЛІБЛЮВАННЯ

Як я не хотів, або боявся когось похвалити чи дати йому признання, то **повинен** це зробити тепер. Не бійся дати другому признання! Але давай признання, а не підхліблюй комусь!

Признання мусить впливати зі щирості й серця. Воно мусить бути зичливе. Таке признання всі оцінюють.

Підхліблювання — це нещире діяння. Воно не йде зо серця. Воно йде з рота. Той хто підхліблює другому — є самолюбом. В його говоренні є одно на меті а саме — користь для себе, а не для того, кому підхліблює. Підхліблювання є за-

гально осуджуване. Не даром кажуть: “бійся приятелів, які підхліблюють тобі”.

Не підхліблуй другим, але не будь скупим на признання. Роби це щиро й переконано. Люде люблять, як їм дається признання. Це є людською вдачою. Звірята також це люблять. Коли ти ласкаво заговориш до собаки, коли погласкаєш його, він буде радісний! Буде хвостом крутити й скакати довкола тебе за те признання й оказану любов. Чомуж би людина не раділа признанням?

ПРИЗНАННЯ, ЦЕ ГОРДИСТЬ ЛЮДИНИ

Як вояк добре повівся в бою, він дістає признання. Це признання дістає не лише словом, але й зверхним знаком. Йому чіпляють **медалю**. Він дорожить нею й причіпає її на груди на великі свята. Таке признання — це його святість життя. Він сотки разів буде оповідати про свої геройські вчинки, як лише хто заінтересується ним і буде слухати його. Він своїм дітям передасть цей медаль, це признання в спадщину, або скажу себе поховати з медалею на грудях.

Чи не з почуттям гордості бувші українські вояки причіпляють собі на груди пропамятні відзнаки на Листопадове Свято, або на якусь іншу велику державну парад у Канаді? Чи вони не говорять про свої воєнні пригоди при різних нагодах?

Чому ж то так? Тому, що вони **заінтересовані** в собі, тому що їм дано **признання**, тому що тою відзнакою було неначе сказано, що вони є вартісні люди.

Так само, як ті вояки — є і всі люде. Всі люди, і Ви і я, хочемо щоб нами **інтересувалися** другі, щоб нам давано **признання**, щоб нам другі **признавали**, що ми вартісні одиниці! **Будьмо отже й ми такими супроти других.** Не біймося дати **признання** другим!

ДАЙТЕ ВИГОВОРИТИСЯ ДРУГИМ

Люди потребують **нераз** **виговоритися**. Найчастіше це стається тоді, як вони є в клопотах. Слухаймо отже їх уважно. Даймо їм **виговоритися**. Їм стане **легче**. Вони будуть **вдячні** нам за це, що ми їх **слухали** й **вислухали**.

Як Ти не хочеш, щоб люди тебе **любили**, як ти хочеш, щоб люди **підсміхувалися** за твоїми плечима, як хочеш, щоб люди тебе **ненавиділи**, то роби ось так:

* Ніколи не слухай **других** довго.

* Говори **завсігди** і **всюди** лише про **самого себе**.

* Як друга особа **говорить**, то **переривай** її що **хвилі** й **говори** їй свої **думки**.

* **Думай** **завсігди** про **других**, що вони не такі **спритні** й **розумні** як ти.

* **Думай**, що друга особа не є **варта** того, щоб ти її **слухав**.

Коли так будеш поступати й думати, то ніколи не будеш мати приятелів. Ти навіть в родині будеш чутися чужим. Навіть твої діти не будуть бачити в тобі приятеля свого. Твоя жінка не буде тішитися тобою. Твій чоловік не буде гордитися тобою.

Але коли ти будеш прислухуватися, як другі говорять про себе, як ти будеш захочувати других, щоб вони говорили тобі про себе — ти є на добрій дорозі мати багато приятелів.

Говори до людей про те, що їх обходить, а не те, що тебе інтересує. Люде це люблять і вони тебе будуть за це любити.

ЛЮДИНА ВВАЖАЄ СЕБЕ ВАЖНОЮ

Поводися так, щоб друга особа почувалася, що вона є **важною**. Роби це всюди. В себе дома і в організації. В шапі, де працюєш, говори так до свого боса — і він це буде любити. До своїх сусідів відносися з увагою — і вони будуть твоїми приятелями. **Роби це широко**. На кожному кроці своїм поведенням старайся зискати приятелів, а з твоїх противників зробити людей тобі зичливих.

ВЧИМСЯ З ПРИМІРУ

Чоловік купив собі нове убрання. Закни вбрався в нього, він думав про те у-

брання, тішився зо свого вибору й доброї ціни. Він був вдоволений з себе, бо ж **сам** вибрав убрання й **сам** признав, що ціна не була зависока, бо лиш \$23.

В неділю вбрався в нього й гордо вийшов між людей. Йшов похвалитися новим убранням і добрим купном. Стрінув знакомого. Цей завважив нове убрання й запитав (чого не повинен був робити), кільки це убрання коштує. Чоловік сказав ціну. Знакомий на те сказав йому, що таке саме убрання бачив в однім склепі й міг купити його за \$17.

Чи думаєте, що знакомий добре поступив? Чи він таким говоренням зискав собі приятеля?

Ні! Таким говоренням він нічим не поміг ні собі, ні цьому чоловікові. Власник убрання не міг вже завернути того убрання, за яке заплатив \$23, а купити те за \$17.

Знакомий своєю заввагою зробив цілком щось противного! Він понизив особу цього чоловіка, його “я”, його важність. Він порушив гордість і вдоволення того, хто купив убрання. Він неначе сказав йому: ти не маєш поняття як добре й дешево купувати. Словом, він сказав йому — “ти не мудрий”. Він забув, що той, який купив убрання, гордився ь душі тим купном, гордився собою і вважав себе важним покупцем.

Чоловік, який купив убрання, очікував похвали для себе за добре купно, добру матерію, добрий крій і т. д...

А що ж знакомий сказав йому?

Він не лиш скритикував його за те купно, не лише нарушив його важність, але одночасно сказав йому, що від нього мудріший, бо міг таке саме убрання купити за \$17. Іншими словами показав свою вищість над ним, та пеначе сказав йому, що він, а не той, що купив, є важнішою особою.

Таким говоренням він не зробив собі приятеля з того чоловіка. Противно, той чолоків почув до нього несмак. Знайомий також і самому собі нічим добрим не поміг, бо той чоловік і так не повірив йому, що більше знає за нього.

Подумайте над тим звичайним собі приміром. Чи стається таке в нашому житті? Дуже часто.

Як же ми можемо поступати в таких випадках?

Похвали чолокіка, бо ж він на то вбрався й пішов між людей, щоб вони побачили його нове убрання й похвалили його. Вашою похвалою ви збільшите його радість. Люде люблять, як їх хвалять, як їх рахують важними. Знайте, що кожна людина вважає себе важною.

Одначе, хвалити — це не значить погоджуватись з дурними вчинками, не зна-

чить підлещуватись, щоб тим здобути приязнь. Хвалити треба з серця, з переконання. Треба вміти бути вчасним, товариським, винахідливим у зносинах з людьми, бо кожна людина, коли зробить помилку, з часом її спостереже, хоч може й не признається до цього. Коли вона це відчує, тоді той, що **занадто вихвалював**, стратить довіря в неї. З часом йому можуть навіть перестати вірити.

Краще висловлювати вдовolenня з того, що хтось міг спромогтись на корисну чи добру річ і бажати ще кращого, але уникати подробиць. Нам треба здобувати приятелів, але старатись не робити противників.

НЕ СПЕРЕЧАЙСЯ

Мало є людей, які люблять того, хто доказав їм що вони помиляються. Не часто лучається, щоб ми своїми доказами переконали другу особу в тому, що вона милиться. Правда й слушність можуть бути за нами, коли ми пічнемо висувати наші докази, чи аргументи. Однак, друга особа рідко потакне за нами, коли вона вже висказала противні погляди. Вона буде боронити свої погляди тим завзятійше, чим більше ми будемо її переконувати. Коли він знає, що справа, яку він обороняє є на мильній дорозі, він стане ще завзятійшим її оборонцем. Йо-

го власне “я”, його власна важність буде порушена. Він буде боронити навіть очевидну злу справу, щоб поставити на своєм, що він не **помиляється**. Доказувати комусь, що він помиляється, це тяжка дорога до успіху. Відповідним тактом направити когось на „путь праведних” — цебто на добру дорогу — це легка справа.

Однак є справи, в яких не можна по-такувати. Це справи нації, церкви, організації. Це справи нам дорогі, це справи нам святі. В признанні помилок не треба йти до пониження себе і справ, які нам дорогі. Вивчені агенти чи вороги, нам дорогих справ, використають наше нерозумне застосування і осмішать нас. Однак, наш погляд і наше становище оборонимо легше, коли задержимо спокій і рівновагу духа.

СПОКІЙ І РІВНОВАГА — ОПЛАЧУ-ЮТЬСЯ

Коли хтось висказує думку, а ти думаєш, що вона є неправильна, то не говори йому прямо, що то зла думка! Не говори йому, що ти маєш кращу думку за нього. Для тебе буде вигідніше, коли ти вжиєш іншого способу. Приміром, ти можеш сказати йому таке:

“Я думав інакше, але може **я помиляюся**. Я вже не раз помилюся. Коли я поми-

ляюся, я буду тішитися, як мене справлять на добру дорогу. А ну провірмо факти”....

Як ти так пічнеш, то не буде суперечки з тобою. Бож ти сам признався, що ти помиляєшся не раз і що може й тепер помиляєшся. Коли ти так поступиш супроти нього, він поступить правдоподібно в той спосіб супроти тебе. Він буде почуватися **важним** і буде говорити зрівноважено. Твої докази в часі такої дискусії можуть мати вплив на нього. Так повівши себе, побачиш, що **ти зробиш своє**. Тим ти зможеш переконати його скорше, бо ти не подразниш його амбіції. Памятай, що навіть дурачок буде пробувати боронити свою помилку, як ти пічнеш незручно дискусію! Памятай, що аргумент викликає суперечку. Суперечка викликає ненависть, злість, а часом і бійку. Ненависть, злість і бійка — витворює ворогів. Спокоєм, рівновагою та відповідним тактом розбей другого, а може й зискаєш нового приятеля.

Така є людська вдача, що коли я самий зробив помилку, то я можу до тієї помилки **перед собою** признатися. Я можу також признатися до моєї помилки **перед другим**, коли він у приличний, лагідний і чемний спосіб буде зо мною аргументувати. Але як він пічне мені доказувати, **що я помиляюся**, що я зле думаю,

то напевно пічну боронити мої погляди. Нераз я буду боронити моє становисько навіть і тоді, коли я буду знати, що правда по його стороні. Чи не лучається часто щось подібного в нашому житті? Чи не було такого?

Коли хтось в суперечці хоче мене образити, пічне вимахувати руками й викрикувати як зранений звір, то я повинен бути спокійним. Я повинен контролювати себе. Таким поступованням я поставлю себе в вигідніше, за мого противника, положення. Мій спокій і моя рівновага, зробить на нього враження. Це його успокоїть. Він побачить, що не має причин сперечатися, не має потреби кричати й вимахувати руками. Відтак він у душі своїй буде мені вдячним, що я так поступив. Він буде мені вдячним, що я врятував його гордість чи "гонор".

Суперечкою і сваркою тяжко є зискати собі приятелів. Тактом, спокоєм, розвагою й виrozumілістю знайдемо собі й організації нових приятелів.

ЧИСЛИСЯ З ДУМКОЮ ДРУГОГО

Не говори йому, що він помиляється. Коли ти самий зробив помилку, то не бійся признатися до неї. Це тобі не пошкодить! Противно, це піднесе тебе в очах других. Люде побачуть, що ти відважний. Люде побачуть, що ти не боїшся

самому собі й другим сказати, що ти зробив помилку.

Коли правда по твоїй стороні, то старайся лагідністю й тактом **зискати людей для свого способу думання.** Але коли ми поміляємося, — що часто може лучатися, то будьмо чесні собою й признаймося до помилки! Робім це **скоро й без ніяких застережень.** Таке наше поступовання буде мати **надсподівані наслідки!** Спробуйте!

ЯК Я ПОСТУПИВ

Одного разу я їхав у місті наколесником і був заїхав на другий кінець міста, де захопив мене вечір. Я немав світла, а хотів їхати, бо було далеко домів. Ще до біди й болото було на деяких улицах. Їду наколесником без світла й уважаю, щоб поліцай мене не стрів. Я знав, що щось роблю проти міських законів і що поліція дбає, щоб ті закони горожани виконували. Їду бічними вулицями, де немає багато світла й де я сподівався, що не буде поліцай. Ті вулички неасфальтовані й тому на них було багато болота. Думаю собі, краще зроблю, коли буду їхати хідником призначеним для пішоходів. Я знав, що то також проти законів. Але їхав, бо це було мені вигіднішим.

Аж нараз: Стій! З'явився з темноти поліцай. Світить мені в очі, освічує нако-

лесник. Шукає за “лайнсом”. А в мене й лайсенса немає! Не купив його. Зачинає випитуватися. Хто я, де мешкаю, що роблю, звідки взяв “байк” (думав, що я може вкрав його), і т. д. Все записує. Я спокійно відповідаю йому на всі питання. Як скінчив свої допити, кажу йому:

“Знаю, що я три рази винний. Винний, що їхав без світла, винний, що їхав по хіднику, і винний, що не купив лайсенсу. Як ви мене зголосите, я буду покараний три рази. Я зараз у такому положенні, що не буду міг кари заплатити. Мені буде дуже прикро позичати гроші, бо я й так лише довги маю. Від вас залежить, що станеться. Ви, пане, рішаєте в тій справі.”

Він подумав щось, нічого не сказав і пішов. Я чекав кожного дня поліційного візвання. Минув тиждень, нема. Місяць, нема. Зараз вже десять років минуло й візвання немає!

Чому так сталося? Чому поліцай так поступив?

Він почув від мене, що мав право зомною поступити так, як він це зробив. Він почув від мене, що я зробив зле й прошу його про взгляднення. Це йому подобалося, бо він є чоловік, як я і Ви, і має такі самі бажання. Йому подобалося, що я його **респектую**. Він відчув з моїх слів, що його особа має значення в мене і що він є важним. Коли б я був ви-

кручувався, коли б я був підхліблювався йому, коли б я був відповідав йому задиркувато на його питання, то я напевно був би заплатив приписану кару. Я міг боронитися тим, що мене ніч захопила несподівано. Я міг сказати, що дістає: “флет таєр” і мусів направляти його, та що я не думав, що треба буде мені світла. Я міг нарікати на місто, що має болото на вулицях і тому я їхав хідником і т. д. Але це все не було б мені допомогло. Він побачив би, що я **не хочу** признатися до помилки, що я його **ігнорую і не числюся з ним**.

Що отже краще? Чи не на добро ввійшов мій спосіб думання й застосування його в житті?

Коли кожний з нас буде повище пам'ятати й так поступати супроти других, то не лише, що щезнуть у нашій організації неактивні та нетактовні члени, але **ми придбаємо нових членів**.

НЕ ДОРІКАЙМО — А ЗМІНІМ НАШ СПОСІБ

Дорікають не раз наші члени, що деякі з нас стали неактивними через те, що тепер добре заробляють, купують хати, гарні меблі, і т. д.

Не думаємо, що ці причини є не вистачаючими поясненнями. Мабуть причин треба шукати де інде. Чи не причина в

тому, що ми не були достаточо заінтересовані в тих членах? Чи не в тому причина, що ми не знали, що кожна людина любить у першій мірі самого себе.

Той член, що розбагатів, що зараз став менше активним, був колись без праці, або діставав дуже мало за свою працю. Був час, коли заробляв так мало, що не міг кінців звязати. Почувався прибитим, менше вартним. Десятки разів глядів помічі в других і не знаходив її. Будучи в такому невідрадному положенні, він не дуже звертав увагу на те, як другі члени в організації до нього ставилися. Не дуже болів, що другі ним не інтересуються. Не дуже терпів, що другі не звертають уваги на те, що кожна людина любить у першу чергу самого себе. Такий член, помімо всіх тих прикростей, ходив до організації, працював, був активним. Йому навіть часто було розрадою бути в гурті других. Там він діставав деякі заспокоєння. Діставав розраду, надію.... Він забував там за свої злидні, але не знаходив там такого задоволення, якого йому треба було. І помімо цього, що до нього не ставилось з увагою, він працював в організації... Так він жив в організації довгі місяці, довгі роки.

Дістав робітник працю і добру заплату за неї. Зібрав фермер пшеницю, дістав вищу ціну. Виплекав скот — дістав при-

личну заплату. Став, як то кажуть, на ноги. Набрав певності в себе. Став уважати себе незалежним. Його “я” почало бунтуватися проти цього, що другі члени не давали признання йому. Ставши таким, вимагав уважнішого ставлення до себе не лише підчас праці, при продажі своїх продуктів, але і в організації.

В праці поставилися до нього уважно, заінтересувалися ним. Він тим радів. Забув однак, що це сталося не тому, що вони його стали нараз поважати, але тому, що забракло рук до праці.

Фармер, що купці заінтересувалися його продуктами — дали вищу ціну. Він почувався сильнішим. Забув однак, що це сталося тому, що війна вимагає більше продуктів і тому йому легко добре все продати.

НЕ ЗНАЙШОВ ЧОГО ГЛЯДІВ

Прийшов до організації.... Там також хотів побачити більше заінтересовання других до себе.... Там хотів більшої уваги до своєї особи, яку він любить найбільше.... Але не знайшов там того за чим глядів. Члени поводитися з ним, як передше. Голова, чи член заряду, перейшов попри нього, не заговоривши кілька прихильних слів. КЕ не згадала про нього в своїм обіжнику. Представники Краєвої чи Провінційальної Екзекутії, відвідуючи

його Філію, не стиснули йому руки й не запитали про його поводження.

Член той почув уразу. Його амбіція, його „Я”, його особа зазнала уразу. Його самолюбство зістало подразнене! Забув за ідеї й ідеали, про які організація говорила йому довгі роки! Забув за деякі вигоди, які він зазнав, належучи до організації в роках “кризи”. Член той почав легковажити собі й голову, і заряд і прочі вищі установи. Він думає, що став уже самостійним, незалежним, та що власник фабрики, шапи, офісу, майни, елевейторської спілки — це його одишоке забезпечення в будучності! Він на них ставить цілу ставку свого духового й матеріяльного забезпечення. Забуває такий член, що відносини змінюються й що прийде час, коли йому треба буде якоїсь помічі від других братів українців.

ЗАБУВ ВАЖНЕ — ЗЛАКОМИВСЯ НА МАЛЕ

Забув такий член, що за ним, одиницею, коли прийде біда, не багато людей обстане. Люди й організація скажуть: жив і не потребував нас у добрі, не потребуємо його в біді...

Такий член, хоча й не був самолюбом, пустився на таку дорогу. Зпочатку зробив це із-за завзяття, з гніву та жалю. Його оминали на вулиці. Йому дорікали.

Його сварили.... Жаль і гнів більшав. Він щораз більше віддалювався від них. Аж став одинцем і почав ставати самолюбом.

Бачив такий член, що робить щось недоброго і це його зризло. Щоб облегчити собі, він почав перед людьми, які також не належать до українських організацій, скаржитися на організацію, яку покинув. Вони потакували йому й жалували його. Йому таке пусте балакання подобалося... Утверджувався в переконанні, що він добре поступив..., хоча знав і знає, що його поступок — це поступок самолюбної людини, якою світ гордить.

Однак життя каже що іншого. Життя каже, щоб люди одної думки чи одної крові лучилися. Щоб вони кооперували з собою. Щоб кооперували з собою на полі релігійному, цебто належали до парохії свого віроісповідання. Щоб кооперували з собою на полі культурно-освітньому й політичному в своїй організації. Щоб кооперували з собою на полі економічному і так забезпечували собі будучність.

Людина не може стояти одинцем. Хто так робить, той виступає проти природи, проти власних життєвих потреб. Міркування “моя хата з краю”, або я “нейтральний” — це міркування нездорової самолюбної людини.

Забуває такий член, що наш високий клич — “Наша Сила в Нас Самих” — був, є і буде самотнім джерелом нашої спільної будуччини. Нехай не забуває такий член, що **другі числяться лише з організованими людьми, а не з одиницями.**

ПРИГАДАЙ ЙОМУ!

Це все треба йому пригадати! Але не наріканням, не сваркою, не апелюванням до обов'язків супроти організації! Такий підхід недоцілить нічого! Треба вживати таких способів, щоб вони подобалися йому. Вживати таких, які **його інтересують.** Бо пощо говорити про добру роль організації, коли він якраз показав, що нею не интересується?

ЯК ЗАІНТЕРЕСУВАТИ ДРУГИХ

Щож интересує того члена?

Такого члена интересує те, що його обходить, те що до нього і його родини відноситься. Він є заінтересований виключно своїм життям і тому треба мати це в увазі, коли хочемо до нього підійти.

Люди загально мають свої власні проблеми, чи справи й вони в першій мірі займаються ними. Тому ці, які хочуть, щоб вони щось для них зробили, мають у першій мірі приєднати собі їх тим, що заінтересуються їхніми проблемами. Покажім їм, що ми интересуємося ними та

поможім їм словом, порадою. Побачимо, що вони стануть нашими приятелями й будуть з нами співпрацювати. Стрічаймо їх з усміхом, а вони будуть також веселі. Покажім їм нашу заінтересованість їхніми проблемами, а вони будуть нам вдячні. Маймо самі радість зустрічати їх на вулиці, чи то під церквою, чи при іншій нагоді, то вони будуть мати радість зустрічати й нас. Зрозуміймо їх погляд на справу, то **вони з часом зрозуміють також і наш погляд**. Покажім наше задоволення у відношенні до них і похвалім їх, а побачимо, що вони іншими очима будуть дивитися на нас.

Як такий член, чи не організований українець, який не дасть **кводра** на народну ціль, буде показувати нам свою гарну хату й меблі, похвалім його за те та побажаймо йому ще більших успіхів! Він буде мати радість і задоволення з того. Він стане нашим особистим приятелем, а з часом стане приятелем нашої організації. І він і ми будемо чутися задоволеними й щасливими. Організація буде місцем, де будуть збиратися люди, які себе взаємно люблять. Національний дім буде домом, де нема заздрості, нарікань, пльотків, і т. д.

Чому ти, або я, не маємо радіти, коли хтось з наших членів купує або перебудовує дім? Чому я не маю радіти, коли

він купує гарні меблі, добре редіо, красні образи? Чому я не маю радіти, що жінка, діти, або чоловік, мої сусіди — купують нові убрання, чи ношу?

Противно, ми повинні тішитися тим! Коли наш член буде мати добру хату й гарні меблі, то мені й другим буде приємно зайти до них і перевести з приємністю час! Коли родина нашого члена прийде до Українського Національного Дому гарно й чисто приодіта, вона тим піднесе цей спільний наш дім! Нам буде приємно бачити велике товариство людей гарно одітих і бути разом з ними.

НАРІКАННЯ НЕ ПОМОЖЕ

Наріканням і оминанням других людей ще ніхто не придбав прихильників ні собі, ні організації. **Заінтересованням другими, признанням, похвалою й усміхом** здобули собі розумні люди десятки приятелів.

Знаходім отже нових приятелів, нових радісних членів, притягнім до праці відсталих. Не біймося, що другі нас не розуміють!

ГОРБАТОГО Й МОГИЛА НЕ ПОПРАВІТЬ

Каже українська приповідка “горбатого й могила не поправить”. Ця приповідка відноситься до тих несвідомих україн-

ців, які пішли служити чужим кличам. Так як нічну нетлю приманює світло і вона летить до того світла й там згоряє, так деякі українці летять у пропасть за приманчивими закликами ворогів українського народу. Так було в часах визвольних боїв, там на українських землях, так є тепер і в Канаді.

Це українці, які стали оруддям комуністів у Канаді й сліпо їх слухають. Це ті, які сьогодні нищать українські прапори, а завтра готові нищити канадійські. Це ті петлі, які розагітовані агентами — ворогами Канади й українського народу, летять у це світло на те, щоб у ньому згоріти.

Чи до них відносяться також наші слова? Так, і ні! Є досить таких, які стали горбатими і їх ніхто й ніщо в світі не напростує. Ми їх знаємо добре з тих часів, як вони нищили українські прапори, били вікна, вривалися в наші доми. Їм можуть лише їх власні методи промовляти до розуму. Наших слів вони слухати не будуть, бо зараза ненависті обняла їх зовсім.

Але багато є між ними й таких, яких зараза ще не затроїла. Їх ще можна вилічити. А ліком нашим може бути, наше вміле поступовання з ними. Варта спробувати..., може кому з нас удасться їх ще вирятувати.

ТРЕБА УСМІХУ

Будьмо усміхнені, будьмо веселі й зустрічаймо других так! Тоді другі полюблять і нас і нашу ідею.

Одна китайська пословиця каже: “Чоловік, який не має усміху — не повинен отворити крамниці!”.

Запам'ятаймо собі ту пословицю! Ми також є тими, які дають, розповсюднують, які неначе продають. Ми даємо другим нашим українським братам велику українську ідею. Ми даємо любов до українців і до краю, в якому живемо. Ми даємо менше освіченим нашим братам освіту й культуру. Ми даємо другим українцям вказівки, як стати більш освіченими, більш розумними. А коли ми є тими продавачами, коли хочемо, щоб наша крамниця мала багато “покупців” — маймо усміх на нашому лиці! Лиш таким способом розбагатіємо, особисто зискаємо друзів, а організації придбаємо нових членів. Вони, виконуючи приділені їм обов'язки, будуть знати, що вони **щось** значать, що вони є **вартісні**, що ними **інтересуються** другі й дають їм **признання** за їхню працю.

НЕ ЗАЧИНАЙ ВІД РІЗНИЦЬ

Ще одно. Як говориш з другими, не зачинай дискусувати такої справи, на яку

ти маєш відмінний погляд від тих, з якими говориш. Зачинай від таких справ, з якими і ти й вони **погоджуються!** Веди розмову по можності так, щоб ти й вони зміряли до одної цілі, однак розходитесь лише в методах і тактиці. Старайся вести дискусію так, щоб другі притакували до твого погляду. Не веді дискусії так, щоб вони тобі опонували, цебто лиш говорили “ні” на початку твоєї розмови, бо тобі забере тоді багато часу й мудрості, щоб вони, вона, чи він сказали відтак “так”.

БАЛАКУНИ

Нехай остане тобі завсігди в пам’яті, що коли ти хочеш когось зискати для себе, чи для твоєї організації, чи для справи, яка є дорогою тобі, то не говори самий довго! Дай другому нагоду говорити. Люде люблять балакати. Нераз — сам знаєш — кажуть українці, критикуючи себе, що ми “**балакуни**”. Коли ти і я будемо менше говорити, а більше слухати, то буде менше українських балакунів. Пам’ятай, що ти є в вигіднійшій позиції, коли той другий говорить, а ти мовчиш. Він, довго говорячи, таке наговорить, що при кінці буде легко тобі, при такті й злагоді, вийти самому побідним і його не понизити.

ПОЧИНАЙ ВІД ЗАВТРА

Зближатися буду до закінчення. Думаю, що ти вже змучився читанням! Але дякую тобі, що ти вже дійшов до тих слів. Я знаю, що ти ще раз ті завваги й думки будеш читати! Знаю я це тому, бо вірю, що коли ти їх запам'ятаєш і пічнеш переводити в життя, то вони допоможуть у першій мірі самому тобі. Відтак вони допоможуть також тобі і в житті організації. Чому ж не починати цього від завтра? Пробуй!

Ми жнемо в Канаді. Канада і цілий світ у війні. Тяжке лихоліття, гірше ніж татарське лихоліття, навістило наших братів там за морем. Багато з нас боліє тим. Деякі байдужніють. Це не добре!

Коли людині стає важко, то вона не повинна піддаватися цьому лихові. Противно, вона повинна ставати завзятішою й шукати доріг направити це зло. Байдужність не поправить лиха.

Немає положення, з якого не булоб виходу. Треба думати над тим, як вийти з такої ситуації якнайменшим коштом.

Ми є Канадійці. Ми всі любимо Канаду. Вона дала нам можливість людського прожиття. Дала нам можливість користуватися своїми законами, які кожній людині дають рівні права. Тут ми знайшли можливість праці й поліпшення нашого добробуту. Закон і інституції Ка-

нади та упорядковане її життя дали нам можливість свободного життя. Ніхто нам не наказує, як ми особисто, чи організація, маємо жити. Словом — ми є свободні люди. Ми цінили ту свободу завжди, а ще більше цінимо її тепер, у часі війни. Події, які відбуваються на землях українських, з яких ми прийшли, ще більш яскраво показали нам різницю між канадським державним устроєм та устроєм окупантів України. Тут спокій — там розстріли. Тут життя — там смерть. Тут хліб — там голод. Тут цвітучі села, міста й фарми — там “спалена земля”, зруйноване життя й знищені дорібки поколінь.

І тут є люди задурманені, які хочуть диктаторів, таких самих, які загніздилися на українських землях. Вони діють проти Канади та її устрою. Вони є ворогами Канади й ворогами українського народу, церкви, організацій і всіх тих, хто не з ними.

Протиділаймо їх розкладовій роботі збільшенням діяльності наших організацій! Зберім наші сили разом!

УЧІМСЯ!

Учімся! Вчімся — без огляду, чи знаємо ми добре читати й писати. Учімся без огляду, чи нам 15 років, 55 років чи більше. Учімся без огляду, чи ми ходили до шкіл, чи не ходили взагалі. Учімся, бо в

освіті сила людей, сила народу та його світла будучність. Неосвічені люде, неосвічений народ знаходяться у великій небезпеці! Він послухає й повірить навіть найбільшому своїй ворогові. Повірить його солодким словам і не пізнає в час його діявольського підступу. Неосвічений чоловік, чи народ, може легко стати небезпечним своїм інтересам і добробутові.

Творіть самоосвітні гуртки в Ваших організаціях. Читайте добрі книжки й переказуйте їх зміст своїм друзям по організації. Запрошуйте до себе з відчитами других членів із сусідньої Філії. Запрошуйте й з подальших.

Купуйте добрі книжки й читайте їх. Піддержуйте видавничу діяльність “Культури й Освіти”, “Калини” та Вашої Видавничої Спілки. Читайте Новий Шлях.

Вчімся англійської мови. Відкривайте в Вашій Філії зимовий курс цієї мови. Запросіть когось з українців, хто вміє українську й англійську мову, на вчителя цих курсів. Будете знати мову англійську — будете могли знати більше. Та мова допоможе Вам у праці. Зможете дістати лекшу працю і певнішу працю.

ЩАДІТЬ

Щадіть тепер, коли ви й ваш муж, або ваші діти працюєте. Конечно щадіть. Не купуйте того, без чого можете легко о-

бійтися. По війні зможете купити за ті самі гроші щось ліпше, щось практичніше. По війні буде потрібним мати свої ошадності, щоб перебути скрутний час. Щадіть, але не будьте скупі. Скупість — це небезпечна хвороба. Вона забере від вас приятелів і ви останете самітні!

Чи не час, щоб у вашій місцевості заснувати Щадничо-Кредитову спілку? Як ви думаєте що так, то пишіть до КЕ. Вона дасть вам пораду. Вона й допоможе вам започаткувати її так, щоб була користь для вас самих і українського народу.

ЩЕ СЛОВО

Ви є організована людина в Канаді. Ви є українець і належите до української організації УНО. Ця організація веде українську роботу і добру роботу для Канади. УНО — це ваша, вами створена і вами вдержувана організація піонерів — лучших горожан Канади і лучших дітей України.

Підпирайте змагання УНО! Піддержуйте почини КЕ. Виконуйте **точно і вповні** всі зарядження Вашого Заряду, Провінційальної Екзекутиви й Краєвої Екзекутиви, бо лише тоді всі ми зможемо бути сильними й непобідними.

Шануйте своїх провідників. Підкопуючи авторитет одного з провідників — підкопуєте значення **самого себе**. Це є при-

родний закон і тому ніхто з нас його не може оминути.

Лиш безчесні діти калять своє рідне гніздо! Не робіть цього, але бороніть свої національні святощі, свою українську церкву й свою організацію! Зробіте це— станете вартісними людьми в своєму житті й навіки житимете серед народу!

Printed by The Ukrainian National Publishing Co., Ltd.

209 Jarvis Avenue, Winnipeg, Man.
